

hamboorg.city

Alman Hukuk Sistemi — Mahkemeler, Yasalar ve Anayasa

Alman hukuk sistemi nasıl yapılandırılmıştır: güçler ayrılığı, yargı kolları ve Anayasa açıklanmıştır.

Deutsche Begriffe: Rechtssystem | Grundgesetz | Gewaltenteilung | Gerichtsbarkeit | Bundesverfassungsgericht | Rechtsordnung

Alman Hukuk Sisteminin Temelleri

Almanya, **demokratik bir hukuk devletidir** — bu, tüm devlet gücünün **yasalarla bağlı** olduğu anlamına gelir. En önemli hukuki temel, **Anayasa (GG)** — Almanya Federal Cumhuriyeti'nin anayasasıdır.

Güçler Ayrılığı

Alman devlet sistemi **güçler ayrılığı** ilkesine dayanır:

Güç	Görev	Organlar
Yasama (yasa yapma)	Yasaları çıkarmak	Bundestag, Bundesrat, Eyalet Meclisleri
Yürütme (uygulama)	Yasaları uygulamak	Federal Hükümet, Eyalet Hükümetleri, İdareler, Polis
Yargı (adalet)	Yasaları yorumlamak ve uygulamak	Mahkemeler (bağımsız!)

Güçler **birbirini denetler** — hiçbir organ sınırsız güce sahip değildir. Hakimler **bağımsız** ve sadece yasaya bağlıdırlar.

Anayasa — Temel Haklarınız

Anayasa (GG) Almanya'daki **tüm insanlar** için temel hakları garantir — yalnızca Alman vatandaşları için değil:

Herkese Yönelik Temel Haklar (İnsan Hakları)

- **Md. 1 GG** — İnsan onuru dokunulmazdır
- **Md. 2 GG** — Kişiliğin özgürce geliştirilmesi, bedensel bütünlük hakkı
- **Md. 3 GG** — Kanun önünde eşitlik (ayrımcılık yasağı)
- **Md. 4 GG** — İnanç ve vicdan özgürlüğü
- **Md. 5 GG** — İfade özgürlüğü, basın özgürlüğü
- **Md. 6 GG** — Evlilik ve aile koruması
- **Md. 10 GG** — Mektup ve telekomunikasyon gizliliği
- **Md. 13 GG** — Konut dokunulmazlığı
- **Md. 14 GG** — Mülkiyet ve miras hakkı
- **Md. 19 GG** — Mahkemeye erişim hakkı (herkes dava açabilir)

Sadece Almanlara Yönelik Temel Haklar (Vatandaş Hakları)

- **Md. 8 GG** — Toplantı özgürlüğü
- **Md. 9 GG** — Dernekleşme özgürlüğü
- **Md. 11 GG** — Hareket özgürlüğü (oturma yerine serbestçe karar verme)
- **Md. 12 GG** — Meslek özgürlüğü

Not: AB vatandaşları AB hukuku kapsamında benzer haklara sahiptir. Üçüncü ülke vatandaşları için vatandaş hakları sınırlı veya sıradan yasalarla düzenlenmiştir.

Beş Yargı Kolu

Almanya, yasanın farklı alanlarından sorumlu **beş bağımsız yargı koluna** sahiptir:

1. Adli Yargı

Medeni ve ceza hukukundan sorumludur:

Derece	Mahkeme	Yetki
1. Derece	Sulh Mahkemesi	5.000 € ye kadar iddialı, emlak hukuku, aile işleri, ceza hukuku (4 yıla kadar)

Derece	Mahkeme	Yetki
1. Derece	Bölge Mahkemesi	5.000 € üzeri iddialı, ağır suçlar
2. Derece	İstinaf Mahkemesi	Temyiz, yazılı istinaf
3. Derece	Federal Yüksek Mahkemesi	Yazılı istinaf (en üst derece)

2. İdari Yargı

İdarelerin eylemleri hakkında ihtilaflardan sorumludur (örneğin, oturma izinleri, inşaat ruhsatı, devlet memuru hukuku):

• **İdari Mahkeme → Yüksek İdari Mahkeme → Federal İdari Mahkemesi**

3. İş Hukuku Yargısı

İş hukukundan sorumludur (ihraç, ücret, iş sözleşmesi):

• **İş Mahkemesi → Eyalet İş Mahkemesi → Federal İş Mahkemesi**

Özellik: İş Mahkemesi önünde her taraf kendi avukatını **kendisi öder** (kazansa bile) — karşı tarafın avukatı için maliyet riski yoktur!

4. Sosyal Hukuk Yargısı

Sosyal hukuktan sorumludur (temel gelir, emeklilik, sağlık sigortası, engelli durum):

• **Sosyal Mahkeme → Eyalet Sosyal Mahkemesi → Federal Sosyal Mahkemesi**

Özellik: Sosyal Mahkeme önündeki işlemler **ücretsizdir** (mahkeme harçları yok!).

5. Vergi Yargısı

Vergi hukukundan sorumludur:

• **Vergi Mahkemesi → Federal Vergi Mahkemesi**

Özel Durum: Federal Anayasa Mahkemesi

Federal Anayasa Mahkemesi (BVerfG) Karlsruhe'de Almanya'nın en yüksek mahkemesidir. Yasaların ve devlet eylemlerinin **Anayasaya** uyup uymadığını denetler.

Anayasa Şikâyeti: Temel haklarınızın ihlal edildiğini düşünüyorsanız BVerfG'ye başvurabilirsiniz — diğer tüm hukuki çareler tüketildikten sonra.

Ceza Hukuku — Temel Kavramlar

14 Yaşından Başlayan Cezai Sorumluluk

- **14 yaş altı:** cezai sorumluluğu yok (ceza yok, ancak çocuk refahı müdahalesi yapabilir)
- **14-17 yaş:** gençlik ceza hukuku (eğitim önlemleri, gençlik cezası)
- **18-20 yaş:** gençlik veya yetişkin ceza hukuku (hakim karar verir)
- **21 yaşından itibaren:** yetişkin ceza hukuku

Önemli Ceza Hukuku Kavramları

Kavram	Anlam
İhlal	Küçük ihlal, para cezası (örneğin, yanlış park, gürültü rahatsızlığı)
Suç	1 yıldan az hapis cezası veya para cezası ile cezalandırılan fiil (örneğin, hırsızlık, dolandırıcılık)
Krime	En az 1 yıl hapis cezasıyla cezalandırılan fiil (örneğin, soygun, cinayet)
Koşullu Salıverilme	Hapis cezası "askıya alınır" (deneme süresi 2-5 yıl)
Sabıka	Ceza kaydında giriş (süre sonra: silme)

Polis Karşılılaşmasında Haklarınız

- **Susma Hakkı** — ifade vermek zorunda değilsiniz (kişisel bilgiler hariç)
- **Avukat Hakkı** — her zaman avukat talep edebilirsiniz
- **Tercüman** — sorgulanma ve mahkeme duruşmasında ücretsiz tercüman hakkınız vardır
- **Şiddet Yasağı** — polis yalnızca ölçülü güç kullanabilir

Medeni Hukuk — Temel Kavramlar

Alman Medeni Kanunu (BGB) özel kişiler arasındaki ilişkileri düzenler:

- **Sözleşme Hukuku** — satın alma sözleşmesi, kira sözleşmesi, iş sözleşmesi
- **Tazminat** — birisi size zarar verdiğinde
- **Aile Hukuku** — evlilik, boşanma, velayet, nafaka
- **Miras Hukuku** — vasiyet, miras, zorunlu pay

Yargılama Masrafı Yardımı (PKH) — Avukat Alamıyorsanız

Düşük geliriniz varsa **yargılama masrafı yardımı** için başvuru yapabilirsiniz:

- Devlet **avukat ve mahkeme masraflarını** karşılar (tamamen veya kısmen)
- Hak: davanın **başarı olasılığı yeterli** olduğunda
- **Başvuru** yetkili mahkemeye
- **Gelir sınırı:** bireysel olarak hesaplanır (temel gelir uygunluğuna benzer)

Yabancılar için: Yargılama masrafı yardımı yabancılarla da açıktır — oturma statüsünden bağımsız olarak.

Hukuki Danışmanlık Yardımı — Ücretsiz Hukuki Tavsiye

Mahkeme dışı hukuki tavsiye için **hukuki danışmanlık yardımı** vardır:

- Sadece **15 €** ödemeniz gerekir
- Devlet kalan avukat ücretlerini karşılar
- **Hak:** düşük gelir durumunda (PKH'ye benzer sınırlar)
- **Başvuru** Sulh Mahkemesine (danışmanlık hakkı belgesi)

Yabancılar için Tavsiyeleri

1. Temel haklarınızı bilin — bunlar sizin için de geçerlidir (onur, eşitlik, ifade özgürlüğü)

2. Polis karşılaşmasında: sakın kalın, kişisel bilgilerinizi verin, aksi halde **sesiz kalın** ve avukat talep edin

3. Yargılama masrafı yardımı için başvuru — avukat tutabilmelisiniz

4. Tercüman talep edin — mahkemede ve polis karşısında size (ücretsiz) tercüman hakkı vardır

5. Sürelere dikkat edin — Alman hukukunda **süreler çok önemlidir** (dava süresi, itiraz süresi)

6. Hukuki danışmanlık yardımını kullan — 15 € karşılığında avukat tavsiyesi al

--- Tarih: Mart 2026. Tüm bilgiler garanti olmaksızın verilmiştir.